

Upplands Väsby kommun

Uppföljning av 2020 års granskningar

**Building a better
working world**

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	3
2. Granskning av investeringsprocessen	4
2.1. Om granskningen	4
2.2. Bedömning av vidtagna åtgärder	5
3. Granskning av utbildningsnämndens budgetprocess	8
3.1. Om granskningen	8
3.2. Bedömning av vidtagna åtgärder	8
4. Granskning av kvalitetsarbetet i gymnasieskolan	10
4.1. Om granskningen	10
4.2. Bedömning av vidtagna åtgärder	11
5. Granskning av externa utförare inom omsorgsnämndens ansvarsområde	13
5.1. Om granskningen	13
5.2. Bedömning av vidtagna åtgärder	13
6. Källförteckning	16

1. Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna har vi gjort en uppföljning av 2020 års granskningar. Uppföljningen syftar till att bedöma om de åtgärder som vidtagits är tillräckliga utifrån revisorernas givna rekommendationer.

Inom ramen för denna uppföljning har fyra granskningsrapporter från 2020 följts upp. Vår sammanfattande bedömning är att nämnderna i stor utsträckning har beaktat revisionens rekommendationer. Sammanlagt lämnades i dessa granskningar 21 rekommendationer. 15 av dem är enligt vår bedömning fullt ut åtgärdade och fem rekommendationer delvis åtgärdade. En rekommendation är att betrakta som ej åtgärdade. Inom kategorin delvis åtgärdade finns rekommendationer där det i nuläget pågår ett åtgärdsarbete.

Granskning	Antal rekommendationer	Åtgärdad		
		Ja	Delvis	Nej
Granskning av investeringsprocessen	8	6	1	1
Granskning av utbildningsnämndens budgetprocess	4	1	3	0
Granskning av kvalitetsarbetet i gymnasieskolan	3	2	1	0
Granskning av externa utförare inom omsorgsnämndens ansvarsområde	6	6	0	0
TOTALT	21	15	5	1

Granskningen bygger på skriftliga svar från berörda förvaltningar. I förekommande fall har dokument som rör nämndernas åtgärder inhämtats och uppföljande frågor ställts vid behov. Uppföljningens slutsatser och bedömningar svarar EY för.

Daniel Larsson,
Verksamhetsrevisor

Stockholm 2023-02-28

2. Granskning av investeringsprocessen

2.1. Om granskningen

Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsen och AB Väsbyhem säkerställt en ändamålsenlig styrning av investeringsprocessen. Granskningen avsåg kommunstyrelsen, kommunstyrelsens teknik- och fastighetsutskott samt AB Väsbyhem.

Revisorernas sammanfattande bedömning var kommunstyrelsen inte säkerställt en tillräckligt ändamålsenlig styrning av investeringsprocessen. Brister noterades avseende bland annat tydligheten i beslutsprocessen avseende vilken budget ett investeringsprojekt uppbär och avseende system och rutiner för återrapportering av kommunens och kommunkoncernens investeringar. Det noterades därutöver att fullmäktige inte hade uppdragit åt kommunstyrelsen att samordna investeringsprocessen mellan kommun och bolag, men att AB Väsbyhems beslutsprocess i allt väsentligt var ändamålsenlig.

Utifrån granskningens iakttagelser lämnades följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- ▶ Förtydliga beslutsprocessen avseende investeringar. Av särskild vikt är förtydligande av vilken budget som är den gällande.
- ▶ Säkerställa framtagandet av en processkartläggning av den kommunövergripande investeringsprocessen.
- ▶ Överväga för- och nackdelar med att samordna koncernens besluts- och investeringsprocesser.
- ▶ Tydliggöra prioriteringsordning mellan olika investeringar, samt vilken funktion som har mandat att fatta prioriteringsbeslut.
- ▶ Säkerställa en ändamålsenlig avvikelserapportering.
- ▶ Undersöka behovet av systemstöd för ökad kontroll och dokumentation i investeringsprocessen.
- ▶ Tillse ändamålsenlig uppföljning och återrapportering av kommunens och kommunkoncernens investeringar.
- ▶ Säkerställa god intern kontroll i investeringsprocessen anpassad till projektens komplexitet och risk.

Av kommunstyrelsens svar på granskningen framgår att kontoret delar revisionens bedömning gällande att en ändamålsenlig styrning av investeringsprocessen inte säkerställts. Arbete har under år 2020 pågått med att ta fram investeringsprinciper och en investeringsprocess för kommunen. Merparten av rekommendationerna kommer att åtgärdas i och med de nya principerna.

I de nya principerna inklusive process som föreslås beslutas under våren 2021 ingår en ny och detaljerad investeringsprocess, beslutsprocess avseende prioriteringar förtydligas och ett investerings med angivet prioriteringsuppdrag, roll och mandat i relation till budgetberedning inrättas. Med de nya principerna på plats bedöms rekommendationer avseende utveckling av löpande rutiner så som avvikelserapportering, systemstöd och internkontroll mötas inom grunduppdraget och den ordinarie planerings- och uppföljningsprocessen.

Kommunstyrelsen delar inte revisionens bedömning att fullmäktige inte har uppdragit åt kommunstyrelsen att samordna investeringsprocessen mellan kommun och bolag. Kontoret

ställer sig dock bakom behovet att stärka uppföljning och återrapportering av kommunens och kommunkoncernens investeringar. I de nya principerna knyts Väsbyhems investeringsprocess närmare kommunen som ägare genom deltagande i kommunens investeringsråd.

2.2. Bedömning av vidtagna åtgärder

Kommunstyrelsen antog den 6 april 2021 § 40 styrdokumentet Investeringsprinciper och investeringsprocess för Upplands Väsby kommun. Enligt denna fattas beslut om ett totalt investeringsbelopp av kommunfullmäktige. Om avvikelser förekommer beslutar investeringsgruppen om omprioriteringar eller andra ändringar så länge de totala ekonomiska ramarna inte överskrids. Om investeringsramen överskrids måste kommunfullmäktige fatta ett nytt beslut. Nämnderna ska informera om hur avvikelser påverkar deras ekonomiska förutsättningar och kan komma med ny information för investeringsprojekt i exempelvis verksamhetsplaner. Dessa utgör dock inte en ny budget utan endast underlag till nästa ordinarie budgetprocess. Vi bedömer att denna uppdelning tydliggör beslutsprocessen avseende investeringar, i synnerhet gällande vilken budget som gäller.

I Investeringsprinciper och investeringsprocess för Upplands Väsby kommun finns en processkartläggning av den kommunövergripande investeringsprocessen. Av denna framgår bland annat att utgångspunkten för processen är nämndernas fastställande av behov, vilket kan vara baserat på olika utgångspunkter för olika nämnder, och att godkännande av avvikelse från budget eller tid per projekt beslutas av investeringsgruppen.

Kommunstyrelsen menade i sitt svar på den ursprungliga granskningen att det redan förekom en övergripande samordning mellan kommun och bolag genom kommunens flerårsplaner. Enligt uppgift sker samordning i flerårsplanerna genom dialoger i både planerings- och uppföljningsfasen av ekonomiprocessen. Därutöver ingår Väsbyhem AB i investeringsgruppen, vilket också uppges medföra en samordning av investeringsprocesserna.

En investeringsgrupp, i styrelsens ursprungliga svar på granskningen kallat investeringsråd, har införts i samband med den nya investeringsprocessen. En del av dess uppdrag är att genomföra en kommungemensam prioritering av investeringsbehov och att fastställa ett kommungemensamt tjänstemannaförslag till investeringsplan som förankras med budgetberedningen. Förslaget utgör underlag för beslut om investeringsram för kommande flerårsplan. Investeringsgruppen ska förhålla sig till följande kriterier i fastställande av förslag till prioritering inför beslut om flerårsplan eller inför beslut inom beslutad investeringsram:

- ▶ Investeringsutrymmets utifrån finansiella mål ska inte överskridas (inför förslag till kommungemensam investeringsplan och investeringsram)
- ▶ Investeringar ska rymmas inom beslutad investeringsram (inför förslag till prioriteringar inom beslutad ram)
- ▶ Investeringar ska utgå från beslutade mål och uppdrag utifrån politiska ambitioner enligt flerårsplan
- ▶ Prioriteringar ska fastställas med utgångspunkt från kommunnytta, helhetssyn och standardiserade lösningar.

Enligt uppgift är investeringsgruppen av avgörande betydelse för att prioriteringsordningen och principerna implementeras på riktigt. Samtidigt är kontoret medvetet om behovet av ett fortlöpande arbete med att hålla principer levande och efterhand föreslå rutiner och eventuella revideringar av principer.

Avvikelse rapportering sker enligt uppgift inom ramen för grunduppdraget och den ordinarie planerings- och uppföljningsprocessen, med en förändring jämfört med tidigare att

investeringsprojekt följs upp utifrån hela livslängden i denna löpande rapportering. Uppföljning sker i den löpande rapporteringen och vid avvikelse från kommunfullmäktiges budgetramar hanteras det enligt investeringsprocessen av investeringsgruppen, vilket vid behov kan föranleda politiskt beslut. Rapportering kan exempelvis ske i anslutning till delårsrapport.

Enligt uppgift finns ett Excel-stöd för kontroll och dokumentation av investeringsprocessen sedan tidigare, vilket dock inte upplevs som tillräckligt. Utvecklingsarbete avseende investerings- och exploateringsuppföljningen pågår och inom ramen för det pågår ett projekt för att hitta ett lämpligt systemstöd.

Väsbyhems investeringsprocess ska enligt uppgift ha knutits närmare kommunen som ägares genom deltagande i investeringsgruppen. Vidare uppföljs och återspeglas både kommunens egna och kommunkoncernen som helhets investeringar inom ramen för den ordinarie rapporteringsprocessen, i exempelvis delårsbokslut och bokslut.

Intern kontroll i investeringsprocessen har inte arbetats in på ett systematiskt sätt. Målsättningen är enligt uppgift att på sikt genomföra det inom ramen för handlingsplaner för en utvecklad investerings- och exploateringsuppföljning.

Rekommendation	Åtgärdad			Kommentar
	Ja	Delvis	Nej	
Förtydliga beslutsprocessen avseende investeringar. Av särskild vikt är förtydligande av vilken budget som är den gällande.	X			Kommunstyrelsen antog den 6 april 2021 § 40 Investeringsprinciper och investeringsprocess för Upplands Väsby kommun. I denna specificeras en investeringsprocess. Vi bedömer att denna uppdelning tydliggör beslutsprocessen avseende investeringar, i synnerhet gällande vilken budget som gäller.
Säkerställa framtagandet av en processkartläggning av den kommunövergripande investeringsprocessen.	X			I Investeringsprinciper och investeringsprocess för Upplands Väsby kommun finns en processkartläggning av den kommunövergripande investeringsprocessen.
Överväga för- och nackdelar med att samordna koncernens besluts- och investeringsprocesser.	X			Enligt uppgift sker samordning i flerårsplanerna genom dialoger i både planerings- och uppföljningsfasen av ekonomiprocessen. Därutöver ingår Väsbyhem AB i investeringsgruppen, vilket också uppges medföra en samordning av investeringsprocesserna.
Tydliggöra prioriteringsordning mellan olika investeringar, samt vilken funktion som har mandat att fatta prioriteringsbeslut.	X			Investeringsgruppen har i ansvar att föreslå prioriteringar utifrån i styrdokument uppsatta principer. Kontoret är också medvetet om behovet av att fortlöpande hålla principerna levande och vid behov revidera dem.

Revisionsrapport 2022
Uppföljning av 2020 års granskningar

Säkerställa en ändamålsenlig avvikelserapportering.	X			Avvikelserapportering sker nu enligt uppgift inom ramen för grunduppdraget och den ordinarie planerings- och uppföljningsprocessen. Uppföljning sker i den löpande rapporteringen och vid avvikelse från kommunfullmäktiges budgetramar hanteras det enligt investeringsprocessen av investeringsgruppen, vilket vid behov kan föranleda politiskt beslut. Rapportering kan exempelvis ske i anslutning till delårsrapport.
Undersöka behovet av systemstöd för ökad kontroll och dokumentation i investeringsprocessen.		X		Ett Excel-stöd finns men upplevs inte som tillräckligt. Arbete pågår med att hitta ett lämpligt systemstöd.
Tillse ändamålsenlig uppföljning och återrapportering av kommunens och kommunkoncernens investeringar.	X			Väsbyhems investeringsprocess ska enligt uppgift ha knutits närmare kommunen som ägares genom deltagande i investeringsgruppen. Vidare uppföljs och återrapporteras både kommunens egna och kommunkoncernen som helhets investeringar inom ramen för den ordinarie rapporteringsprocessen, i exempelvis delårsbokslut och bokslut.
Säkerställa god intern kontroll i investeringsprocessen anpassad till projektens komplexitet och risk.			X	Intern kontroll i investeringsprocessen har inte arbetats in på ett systematiskt sätt. Målsättningen är enligt uppgift att på sikt genomföra det inom ramen för handlingsplaner för en utvecklad investerings- och exploateringsuppföljning.

3. Granskning av utbildningsnämndens budgetprocess

3.1. Om granskningen

Syftet med granskningen var att bedöma om utbildningsnämnden hade en tillräcklig ekonomistyrning med fokus på budgetprocessen. Granskningen avsåg utbildningsnämnden.

Revisorernas sammantagna bedömning var att nämnden ur flera avseenden hade en ändamålsenlig budgetprocess. Flera åtgärder hade tagits för att stärka styrning och uppföljning. Brister identifierades dock avseende bland annat återrapportering av beslutade utredningar och avseende brist på dokumentation av budgetprocessen.

Utifrån granskningens iakttagelser rekommenderades utbildningsnämnden att:

- ▶ Tillse att utbildningskontoret har en dokumenterad process och ansvarsfördelning för budgetarbetet.
- ▶ Säkerställa att nämndens beslutade översyner återrapporteras i form av konkreta analyser med förslag till beslut.
- ▶ Beakta risken för brister i prognossäkerhet och avvikelseanalyser inom ramen för den interna kontrollen.
- ▶ Säkerställa att det finns en spårbarhet i nämndens insyn och agerande när det gäller nämndens arbete med att säkerställa en framtida budget i balans.

Av utbildningsnämndens svar på granskningen framgår att nämnden beslutar uppdra åt utbildningskontoret att åtgärda rekommendationerna.

3.2. Bedömning av vidtagna åtgärder

I det uppföljande arbetet under 2022 har enligt uppgift en löpande dialog förts mellan utbildningskontoret och ekonomienheten på kommunledningskontoret kring budgetprocessen. Vidare förs regelbundna möten med controller och respektive ansvarig för budgetområden för att tydliggöra budgetposter och säkerställa att kostnader budgeteras och konteras på rätt ansvar. I detta utvecklingsarbete har dock inte en övergripande och detaljerad ansvarsfördelning tagits fram än men det är ett pågående arbete.

Den 9 december 2020 § 82 fattar utbildningsnämnden beslut om Åtgärdsplan för en ekonomi i balans med ett tillhörande projekt syftande till att möta behov av kortsiktig anpassning i verksamhetens kostnader och trygga en långsiktig kostnadskontroll. Detta projekt har resulterat i ett antal åtgärdsförslag bland annat syftande till att förbättra den kortsiktiga ekonomiska situationen. Inom ramen för detta projekt rekommenderas ett antal konkreta åtgärder, exempelvis ändring av beräkningsgrunden för lokalpeng vilket uppges kunna minska utbetalningen till fristående huvudman. Slutsatser och rekommendationer till projektet bearbetas av utbildningskontoret och uppföljning och redovisning till utbildningsnämnden och kommunstyrelsen sker inom ordinarie verksamhetsuppföljning.

Risken för brister i prognossäkerheten är enligt uppgift ett ämne som diskuteras i den löpande diskussionen med ekonomienheten. Därutöver framgår i bland annat nämndens verksamhetsplan för 2022 och nämndens tertiärrapporter för 2022 att exempelvis resultatprognoser kan påverkas av avvikelser i antal elever. Vidare framgår i vilka omständigheter som osäkerheten bedöms som större eller mindre. Det finns dock enligt uppgift ingen tydlig rutin för att kvalitetssäkra kalkyler och prognoser utan det som genomförs är att resultat och prognoser löpande följs upp under året. Kontoret uppger att avsaknaden av rutin för kvalitetssäkring av kalkyler och prognoser är ett utvecklingsområde.

Projektet för Åtgärdsplan för ekonomi i balans har också resulterat i ett antal rekommendationer och KPI:er. Detta, tillsammans med ett bredare grepp om att utveckla

översyn och utveckling, redovisning och uppföljning fångas upp i en handlingsplan från ekonomienheten och utbildningskontoret från 2021-10-26. Vidare får nämnden redan nu insyn i budgetprocessen genom informationsärenden som exempelvis Återrapport kring ekonomi och åtgärder (UN 2021-10-13 § 87) och förslag till förutsättningar för flerårsplan som Utbildningsnämndens förutsättningar till flerårsplan med budget 2023-2025 (UN 2022-04-12 § 28). Nämnden tar även del av arbetet med att säkerställa budget i balans genom återrapportering i delårsrapporter.

Rekommendation	Åtgärdad			Kommentar
	Ja	Delvis	Nej	
Tillse att utbildningskontoret har en dokumenterad process och ansvarsfördelning för budgetarbetet.		X		Löpande dialog har förts med ekonomienheten på kommunledningskontoret kring samarbetet i budgetprocessen. Dokumenterad ansvarsfördelning har dock inte tagits fram än, men utgör en del av pågående utvecklingsarbete.
Säkerställa att nämndens beslutade översyner återrapporteras i form av konkreta analyser med förslag till beslut.		X		Projekt inom ramen för Åtgärdsplan för en ekonomi i balans har lämnat förslag på konkreta åtgärder för att förbättra nämndens kortsiktiga ekonomi. Rekommendationerna bearbetas av utbildningskontoret och redovisas inom ordinarie verksamhetsuppföljning.
Beakta risken för brister i prognossäkerhet och avvikelseanalyser inom ramen för den interna kontrollen.		X		Frågan hanteras i löpande dialog med ekonomienheten. Därutöver framgår risk och osäkerhet avseende vissa prognoser i verksamhetsplan och delårsrapporter. Det finns dock enligt uppgift ingen tydlig rutin för att kvalitetssäkra kalkyler och prognoser utan det som genomförs är att resultat och prognoser löpande följs upp under året.
Säkerställa att det finns en spårbarhet i nämndens insyn och agerande när det gäller nämndens arbete med att säkerställa en framtida budget i balans.	X			Nämnden har fattat ett antal protokollförda beslut syftande till att säkerställa en ekonomi i balans. Nämnden får också löpande återrapportering av arbetet med att säkerställa en budget i balans.

4. Granskning av kvalitetsarbetet i gymnasieskolan

4.1. Om granskningen

Syftet med granskningen var att bedöma om utbildningsnämnden säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete i gymnasieskolan. Granskningen avsåg utbildningsnämnden.

Revisorernas sammanfattande bedömning var att utbildningsnämnden i huvudsak säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete utifrån det ansvar som åvilar nämnden. Revisorerna uppmärksamma dock bland annat att det valda fokuset på uppföljning av grundläggande behörighet till universitet och högskola samt betygspoäng vid avslutad utbildning omöjliggör riktade åtgärder och särskilda satsningar för att stödja elever under utbildningens gång. Brister noterades också avseende att nämnden inte tar del av utvärderingar och analyser från gymnasieskolan av undervisningens kvalitet, vilket innebär att nämnden inte heller får någon information om exempelvis skillnader mellan olika årskurser, elevgrupper eller ämnen.

Utifrån granskningens iakttagelser rekommenderades utbildningsnämnden att:

- ▶ Säkerställa att de mål som formuleras för gymnasiet möjliggör styrning och beslut med prioriteringar och utvecklingsinsatser för elever som fortfarande läser vid gymnasiet.
- ▶ Säkerställa en systematisk uppföljning av målpåfyllelse inom gymnasieskolan.
- ▶ Säkerställa att Väsby Nya Gymnasium har en elevhälsoorganisation som omfattar tillräckliga medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Av utbildningsnämndens svar på granskningen framgår att utbildningskontoret delar revisorernas rekommendation om att stärka uppföljningsarbetet för elever som läser vid gymnasieskolan. Uppföljnings- och utvecklingsarbetet vid Väsby Nya Gymnasium följer rutinerna för det systematiska kvalitetsarbetet inom kommunal regi. Utöver det kommer underlag från extern genomlysning av utbildningsnämndens ekonomi som genomförs under 2020–2021 att användas. Genomlysningen syftar till att vidta åtgärder för att både möta behov av kortsiktig anpassning av verksamhetens kostnader, trygga en långsiktig kostnadskontroll samt tillgången till skol- och gymnasieplatser i ett längre perspektiv.

Under vintern 2020–21 har en genomgång av tillgängliga resultat och kvalitetsnyckeltal påbörjats. Underlaget ska ligga till grund för en utvecklad plan för uppföljning av samtliga gymnasieelever folkbokförda i Upplands Väsby. Det statistiska underlaget kan även ses som ett förtydligt underlag till systematiskt kvalitetsarbete i Väsby Nya Gymnasium är aktuellt till Verksamhetsplan med budget 2022–2024.

Det övergripande målet med gymnasieskolan är att alla elever ska nå sina mål och gå ut gymnasieskolan med examen. För att gymnasieskolan och tiden där ska upplevas effektiv är målet att genomströmningen ska vara hög, vilket innebär att så många elever som möjligt nå en examen inom tre år. Resultatindikatorer som är aktuella att användas för att mäta hur väl vi möter målen är:

- ▶ Andel elever med examen inom tre år
- ▶ Andel elever med examen
- ▶ Genomsnittlig betygspoäng

För att följa gymnasieskolans förutsättningar är det aktuellt att fördjupa arbetet och förtydliga samband och bakgrund till resultat på indikatorer som antal elever per lärare och andel lärare med pedagogisk högskoleexamen.

Kontoret delar också rekommendationen avseende elevhälsoorganisationen. Planering pågår för rekrytering av kurator. På gymnasiet finns även en campusledare, som inte deltar i elevhälso teamet, men som är en viktig person i skolans förebyggande arbete.

4.2. Bedömning av vidtagna åtgärder

Väsby Nya Gymnasium har sett över strukturen för arbetet med elever i behov av särskilt stöd och som en del av det arbetet har tidigare insatser för elever på gymnasiet varit ett fokusområde. Bland annat har lovskola genomförts för elever i behov av stöd. Av *Verksamhetsplan 2022* framgår inte några nya mål för att möjliggöra riktade stöd till elever som fortfarande läser vid gymnasiet. En utvecklingsplan har tagits fram för att uppnå nämndmålet att på sikt stärka Väsby Nya Gymnasiums attraktionskraft. Av handlingsplanen framgår dock inte specifika mål för uppföljning av elever som fortfarande läser vid gymnasiet.

I nämndens svar på den ursprungliga granskningen stod att en genomgång av tillgängliga resultat och kvalitetsnyckeltal skulle användas i en plan för uppföljning av samtliga gymnasieelever folkbokförda i Upplands Väsby. Denna plan har inte tagits fram än, enligt uppgift till följd av en organisationsutveckling på kontoret som på sikt ska höja kompetensnivå inom utveckling av verksamheten. Uppföljning sker i övrigt enligt den ordinarie systematiken. Detta involverar bland annat regelbundna besök från elevhälso teamet och kvalitetsdialoger där representanter från huvudmannen besöker enheterna. I verksamhetsberättelse för 2021 framgår uppföljning av måluppfyllelse för de av nämnden uppsatta målen, vilket inkluderar vissa mål för gymnasieskolan. Även i delårsrapporter 1 och 2 för 2022 följs arbete med nämndens beslutade mål upp. Därutöver visar genomgång av nämndens protokoll för 2022 att uppföljning genomförs i form av information till nämnden, exempelvis från verksamhetschefens information till nämnden 2022-06-08 då andel elever som förväntas nå gymnasieexamen följs upp.

Enligt uppgift har eleverna på Väsby Nya Gymnasium tillgång till psykolog och kurator. Därutöver har skolan anställt två heltidsmentorer med socialpedagogisk utbildning. Av information på kommunens hemsida framgår att skolpsykologen finns. Kontoret gör bedömningen att skolan uppfyller skollagens krav på tillgång till dessa funktioner, men att ökad specialpedagogisk kompetens förblir önskvärt.

Rekommendation	Åtgärdad			Kommentar
	Ja	Del vis	Nej	
Säkerställa att de mål som formuleras för gymnasiet möjliggör styrning och beslut med prioriteringar och utvecklingsinsatser för elever som fortfarande läser vid gymnasiet.		X		Väsby Nya Gymnasium har enligt uppgift sett över strukturen för arbetet med elever i behov av särskilt stöd och som en del av det arbetet har tidigare insatser för elever på gymnasiet varit ett fokusområde. Bland annat har lovskola genomförts för elever i behov av stöd. Av <i>Verksamhetsplan 2022</i> framgår inte några nya mål för att möjliggöra riktade stöd till elever på fortfarande läser vid gymnasiet.
Säkerställa en systematisk uppföljning av måluppfyllelse inom gymnasieskolan.	X			Uppföljning av måluppfyllelse sker inom ramen för rapporteringen genom bland annat delårsrapporter och verksamhetsberättelse. Därutöver mottar nämnden regelbundet uppföljning i form av bland annat informationsärenden och presentationer.
Säkerställa att Väsby Nya Gymnasium har en	X			Enligt uppgift har eleverna på Väsby Nya Gymnasium tillgång till psykolog och kurator. Dessa finns

Revisionsrapport 2022
Uppföljning av 2020 års granskningar

elevhälsoorganisation som omfattar tillräckliga medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.			tillgängliga på skolan. Psykologer finns även att tillgå via den centrala elevhälsan för handledning av personalen vid behov. Därutöver har skolan anställt två heltidsmentorers med socialpedagogisk utbildning. Kontoret uppger att skolan uppfyller skollagens krav på tillgång till dessa funktioner, men att ökad specialpedagogisk kompetens förblir önskvärt.
---	--	--	--

5. Granskning av externa utförare inom omsorgsnämndens ansvarsområde

5.1. Om granskningen

Syftet med granskningen var att bedöma om omsorgsnämnden bedriver en tillräcklig uppföljning av utförare och om kvalitetskraven på utförare är ändamålsenliga. Granskningen avsåg omsorgsnämnden.

Revisorernas sammantagna bedömning var att nuvarande organisation ger goda förutsättningar för att bedriva en ändamålsenlig uppföljning. Granskningen uppmärksammade dock att vissa krav i avtalen med externa utförare var otydliga och uppföljningsmallarna gav ett relativt litet utrymme för övergripande helhetsbedömningar.

Utifrån granskningens iakttagelser rekommenderade revisionen omsorgsnämnden att:

- ▶ Överväga att minska antalet krav som ställs på externa utförare för att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig styrning.
- ▶ Se över om vagt formulerade krav på externa utförare kan preciseras för att göra kraven enklare att följa upp.
- ▶ Se över möjligheten att i högre utsträckning använda krav som avser effekter för brukaren.
- ▶ Förtydliga bedömningsgrunder för avtalsuppföljningen i syfte att stärka avtalsuppföljningens transparens och likvärdighet.
- ▶ Ge helhetsbedömningar större utrymme i avtalsuppföljningarna. Detaljbedömningar av specifika avtalsskrivningar bör inte stå för sig själva utan måste sättas i ett sammanhang.
- ▶ Säkerställa att en fullgod uppföljning sker även för brukare som är placerade hos utförare i andra kommuner.

Av omsorgsnämndens svar på granskningen framgår att nämnden ger avdelningen för äldre och personer med funktionsnedsättning i uppdrag att utveckla uppföljningen av externa utförare i enlighet med de rekommendationer som framkommer i rapporten.

5.2. Bedömning av vidtagna åtgärder

Enligt uppgift har kontoret bedrivit ett utvecklingsarbete för att skapa en mer effektiv och ändamålsenlig styrning. Detta har involverat att bland annat förtydliga kravformuleringarna i avtalen med externa utförare. Vidare utförs risk- och konsekvensanalys inför verksamhetsuppföljning för att säkerställa fokus på det som är viktigast. Som ett led i detta utvecklingsarbete har även frågan om antalet krav figurerat.

Kontoret har enligt uppgift satt upp mätbara krav i syfte att minska tolkningsutrymmet och förenkla uppföljning. Exempelvis har kontoret preciserat när rutiner önskas inom specifika områden och i vilken områden utföraren minst ska följa upp genom exempelvis egenkontroll.

Kvalitetspeng har enligt uppgift utretts inom hemtjänst och särskilt boende. I de ärendena har krav ställts som ger effekt för brukaren, bland annat att uppnå viss nivå i brukarundersökningen.

Kontoret har tagit fram en mall inom samtliga verksamhetsområden som ska ligga till grund för en enhetlig bedömning i liknande frågor. Vi har tagit del av en mall för bedömning inom äldreomsorg och funktionsnedsättning. I den finns ett antal olika bedömningsområden exempelvis ledning och personal, vilka i sin tur är uppdelade i olika delområden exempelvis att verksamhetschefen ska ha formell utbildning utifrån avtal eller varje medarbetare ska ha

en egen kompetensutvecklingsplan. Varje delområde kan bedömas som godkänt, delvis godkänt eller icke godkänt. Bedömningarna inom delområdena ligger sedan som grund för bedömningar enligt samma bedömningsskala för hela bedömningsområden utifrån en bedömningstabell.

Som ett resultat av införande av mall för bedömning sätts också bedömningar in ett större sammanhang. Till exempel sker bedömning av om det finns rutiner för klagomål och synpunkter inte bara för sig själv utan också som en del av en bredare bedömning av kvalitetsledningssystem.

Kontoret har infört en rutin för uppföljning för brukare som är placerade hos utförare i andra kommuner. Av denna framgår arbetsprocessen för uppföljning om uppföljning redan genomförts av annan kommun eller om uppföljning inte genomförts av annan kommun. Vidare framgår i bilaga ett antal frågor som ska skickas ut om det inte redan finns ett uppföljningsprotokoll. Uppföljning av externa utförare utanför kommunen sker var tredje år.

Rekommendation	Åtgärdad			Kommentar
	Ja	Delvis	Nej	
Överväga att minska antalet krav som ställs på externa utförare för att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig styrning.	X			Kontoret har diskuterat möjligheten att minska antalen krav. Kontoret har bedrivit ett utvecklingsarbete för att skapa en mer effektiv och ändamålsenlig styrning. Detta har involverat att bland annat förtydliga kravformuleringarna i avtalen med externa utförare. Vidare utförs risk- och konsekvensanalys inför verksamhetsuppföljning för att säkerställa fokus på det som är viktigast. Som ett led i detta utvecklingsarbete har även frågan om antalet krav enligt uppgift figurerat.
Se över om vagt formulerade krav på externa utförare kan preciseras för att göra kraven enklare att följa upp.	X			Kontoret har enligt uppgift satt upp mätbara krav i syfte att minska tolkningsutrymmet och förenkla uppföljning. Exempelvis har kontoret preciserat när rutiner önskas inom specifika områden och i vilken områden utföraren minst ska följa upp genom exempelvis egenkontroll.
Se över möjligheten att i högre utsträckning använda krav som avser effekter för brukaren.	X			Kvalitetspeng har enligt uppgift utretts inom hemtjänst och särskilt boende. I de ärendena har krav ställts som ger effekt för brukaren, bland annat att uppnå viss nivå i brukarundersökningen.
Förtydliga bedömningsgrunder för avtalsuppföljningen i syfte att stärka avtalsuppföljningens transparens och likvärdighet.	X			Kontoret har tagit fram en mall inom samtliga verksamhetsområden som ska ligga till grund för en enhetlig bedömning i liknande frågor. Vi har tagit del av en mall för bedömning inom äldreomsorg och funktionsnedsättning.
Ge helhetsbedömningar större utrymme i avtalsuppföljningarna. Detaljbedömningar av	X			Som ett resultat av införande av mall för bedömning sätts också bedömningar in ett större sammanhang. Till exempel sker bedömning av om det finns rutiner för klagomål och synpunkter inte bara för sig själv utan

Revisionsrapport 2022
Uppföljning av 2020 års granskningar

specifika avtalsskrivningar bör inte stå för sig själva utan måste sättas i ett sammanhang.				också som en del av bredare bedömningen av kvalitetsledningssystem.
Säkerställa att en fullgod uppföljning sker även för brukare som är placerade hos utförare i andra kommuner.	X			Kontoret har infört en rutin för uppföljning för brukare som är placerade hos utförare i andra kommuner. Vidare framgår i bilaga ett antal frågor som ska skickas ut om det inte redan finns ett uppföljningsprotokoll.

6. Källförteckning

Kontaktpersoner

- ▶ Kommundirektör
- ▶ Utbildningschef
- ▶ Socialchef

Dokument

- ▶ Revisionsrapport nr 2 2020 – Granskning av investeringsprocessen
- ▶ Revisionsrapport till revisionsrapport nr 2 2020
- ▶ Svar på revisionsrapport nr 2/2020 – Granskning av investeringsprocessen
- ▶ Investeringsprinciper och investeringsprocess för Upplands Väsby kommun, beslutade av 2021-04-06 § 40

- ▶ Revisionsrapport nr 3 2020 – Granskning av utbildningsnämndens budgetprocess
- ▶ Revisionsrapport till revisionsrapport nr 3 2020
- ▶ Svar på revisionsrapport nr 3/2020 – Granskning av utbildningsnämndens budgetprocess
- ▶ Slutrapport – Åtgärdsplan för ekonomi i balans
- ▶ Projektmodell – Utredning av åtgärder för ekonomi i balans
- ▶ Delrapport 2 & 4 Ekonomi i balans
- ▶ Delprojekt 3
- ▶ Utbildningsnämnden Upplands Väsby Delprojekt 5
- ▶ Handlingsplan för Ekonomienheten, kommunledningskontoret
- ▶ Sammanställning av handlingsplan utifrån KPMGs rekommendationer – åtgärdsplan för ekonomi i balans

- ▶ Revisionsrapport nr 5 2020 – Granskning av kvalitetsarbetet i gymnasieskolan
- ▶ Revisionsrapport till revisionsrapport nr 5 2020
- ▶ Svar på revisionsrapport nr 5/2020 – Granskning av kvalitetsarbetet i gymnasieskolan
- ▶ Utvecklingsplan Väsby Nya Gymnasium

- ▶ Revisionsrapport nr 7 2020 – Granskning av uppföljning av externa utförare inom omsorgsnämndens ansvarsområde
- ▶ Revisionsrapport till revisionsrapport nr 7 2020
- ▶ Tjänsteutlåtande – Granskning av uppföljning av externa utförare inom omsorgsnämndens ansvarsområde – revisionsrapport 7/2020
- ▶ Arbetsflöde för upphandling och uppföljning på avdelningen för äldre och personer med funktionsnedsättning
- ▶ Frågor att ställa och rutiner att skicka in
- ▶ Granskning av social dokumentation
- ▶ Dokumentation av uppföljning/Facit för äldreomsorg och funktionsnedsättning
- ▶ Fördjupade verksamhetsuppföljning av externa utförare samt VSO inom Upplands Väsby kommun
- ▶ Uppföljning av externa utförare utanför kommunen enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) och lagen om offentlig upphandling (LOU)